

Łało w Teatrze

WIZYTY STUDYJNE

2017

REALIZATOR WIZYTY

Teatr Zagłębia w Sosnowcu

TERMIN I MIEJSCE REALIZACJI WIZYTY STUDYJNEJ

9–10 listopada, Teatr Zagłębia w Sosnowcu, ul. Teatralna 4

Podczas tegorocznej edycji Lata w teatrze wspólnie z uczestnikami przyglądaliśmy się tematowi końca. Co się dzieje, gdy coś się kończy? Gdy kończą się wakacje, szkoła, dzieciństwo, miłość, przyjaźnie, ale też – trudne doświadczenia? Jak rozumiemy koniec i czego może być początkiem? Co by było, gdyby nasze życie było nieskończone? Dlaczego nie chcemy, żeby coś się kończyło? Jak to jest być pomiędzy, na przykład między dzieciństwem a dorosłością? Inspiracją były nasze doświadczenia z dwóch poprzednich edycji Lata w teatrze – uczestnicy nie chcieli końca warsztatów! Brak zgody na to, aby coś się skończyło, był uczuciem, od którego wyszliśmy, żeby przyjrzeć się różnym końcom. W bezpiecznych warunkach doświadczaliśmy emocji związanych z różnymi sytuacjami, realnymi i wyobrażonymi, i lękiem przed tym, co nowe i nieznanne. Pomogła nam w tym formuła warsztatów – improwizacja, której istotą jest ulotność. Improwizując, oswajaliśmy to, co wiąże się z końcem bezpiecznego etapu i rozpoczynaniem nowego i niepewnego: otwartość, spotkanie się z nieznanym, reagowanie na to, co może być zaskoczeniem. Wspólnie z uczestnikami zdecydowaliśmy o formie finału, uwzględniającego pracę warsztatową każdego, wspólnie tworzyliśmy też scenariusz. Projekt był skierowany do młodzieży w wieku od 13 do 16 lat. Do udziału zaprosiliśmy również podopiecznych sosnowieckich Zespołów Opiekuńczo-Wychowawczych. W sumie zrealizowaliśmy Lato w teatrze dla 41 osób. Zarówno w pierwszym, jak i w drugim tygodniu Lata w teatrze uczestnicy mieli zajęcia wspólne oraz w podziale na grupy. Takie rozwiązanie wynikało z naszych ubiegłorocznych doświadczeń, kiedy uczestnicy podkreślali, że chcieliby więcej czasu spędzać wspólnie – całą grupą. Nad integracją i komfortem pracy – poza prowadzącymi – czuwała pedagog i psycholog. Wszyscy, wspólnie z prowadzącymi, przygotowali happening w centrum Sosnowca, w jago trakcie zapraszali mieszkańców i przechodniów na pokazy finałowe, które odbyły się 9 i 10 lipca na scenie Teatru Zagłębia.

HARMONOGRAM WIZYTY

9.11.2017 (CZWARTEK)

Lato w teatrze – do it yourself.

Uczestnicy wizyty studyjnej przez jeden dzień będą mogli stać się uczestnikami Lata w teatrze i doświadczyć tego, w jaki sposób pracujemy z młodzieżą podczas warsztatów integracyjnych, improwizacyjno-aktorskich i promocyjno-dziennikarskich. Pozwoli to pokazać metody pracy nad scenariuszem, który jest tworzony przez uczestników, i nad promocją naszego Lata w teatrze.

11.30–13.00 Warsztat dziennikarsko-promocyjny, prowadzenie:

Katarzyna Niedurny – pedagog Teatru Zagłębia.

13.00–13.30 Przerwa kawowa.

13.30–15.00 Warsztat integracyjny, prowadzenie:

Michał Bałaga – aktor Teatru Zagłębia.

15.00–16.30 Przerwa obiadowa.

16.30–18.00 Warsztat improwizacyjno-aktorski, prowadzenie:

Agnieszka Bałaga-Okońska – aktorka Teatru Zagłębia.

10.11.2017 (PIĄTEK)

Trudne przypadki

Drugiego dnia wizyty podzielimy się z uczestnikami tym, co sprawia nam trudność podczas realizacji Lata w teatrze. Chcemy otworzyć dyskusję o tym, co jest ważniejsze – proces czy efekt końcowy, opowiedzieć o problemach, jakie pojawiają się w trakcie rekrutacji, w grupie uczestników, przy podziale pracy, o współpracy między prowadzącymi i naszej współpracy z Zespołami Opiekuńczo-Wychowawczymi z Sosnowca, w ramach której co roku ich podopieczni biorą udział w Lecie w teatrze. Wspólnie poszukamy też rozwiązań potencjalnie trudnych sytuacji. Warsztat poświęcony przygotowaniu wniosku oraz niezbędnym formalnościom będzie miał charakter wiedzy w pigułce – przedstawi najważniejsze zagadnienia tworzenia projektu, zgłoszenia warsztatów do Kuratorium Oświaty oraz formalności, które należy spełnić podczas Lata w teatrze.

10.00–11.30 Planowanie projektu i tworzenie wniosku w ramach Lata w teatrze.

Prowadzenie: Ewa Koralewska, Alicja Siwik – koordynatorki Lata w teatrze.

11.30–11.45 Przerwa kawowa.

11.45–13.15 Trudne sytuacje: rekrutacja / w grupie uczestników / w grupie prowadzących.

Prowadzenie: Ewa Koralewska, Alicja Siwik, Michał Bałaga, Agnieszka Bałaga-Okońska, Katarzyna Niedurny – realizatorzy Lata w teatrze.

13.15–14.45 Przerwa obiadowa.

14.45–16.15 Trudne pytania: proces czy efekt? Prowadzenie:

Ewa Koralewska, Alicja Siwik, Michał Bałaga, Agnieszka Bałaga-Okońska, Katarzyna Niedurny – realizatorzy Lata w teatrze.

19.00 Premiera nauczycielska spektaklu „Wojna światów” – dla chętnych.

foto. B. Bit

REALIZATOR WIZYTY

Teatr Lalki i Aktora „Kubuś” w Kielcach

TERMIN I MIEJSCE REALIZACJI WIZYTY STUDYJNEJ

24–25 listopada, Teatr Lalki i Aktora „Kubuś” w Kielcach, ul. Duża 9

Teatr Lalki i Aktora „Kubuś” w Kielcach organizował Lato w teatrze pięciokrotnie, w latach 2013–2017, w tym dwukrotnie w module Lwt+. Program nie tylko uświadomił nam znaczenie działań edukacyjnych w codziennej pracy teatru, ale też pozwolił wypracować szereg skutecznych narzędzi. Wykorzystujemy je z powodzeniem zarówno podczas pracy z publicznością, jak i ze społecznością lokalną. Lwt wpisało się na stałe w program naszej instytucji, stało się inicjatywą rozpoznawalną i ważną. Jednocześnie za każdym razem mamy świadomość, że trzeba o nim myśleć na nowo, od początku. Każda edycja to nowe wyzwania, ale i przygoda, zarówno dla uczestników, jak i prowadzących. Są stałe punkty, metody pracy, które wypracowaliśmy przez kilka lat, ale pojawiły się też rozwiązania wymagające przemyślenia i modyfikacji. Lato w teatrze przybliżyło nam ideę pedagogiki teatru, którą staramy się wcielać w życie we wszystkich działaniach edukacyjnych teatru, tworząc spójną ofertę dla dzieci, młodzieży, nauczycieli, dorosłych. Efektem letnich warsztatów jest wiele wydarzeń oraz inicjatyw, które realizujemy cyklicznie: powołanie dziecięcej i młodzieżowej grupy teatralnej TworzyMy (działa od 2014 roku), warsztaty do spektakli, projekty artystyczno-społeczne, performatywne czytania sztuk, Wakacyjny Festiwal Sztuki dla Dzieci i Młodzieży Hurra!art! i tak dalej. Tegoroczną edycję wyróżniało kilka rozwiązań: poszerzenie grupy prowadzących (o młodych filmowców, reżyserkę „z zewnątrz”, prowadzących ze strony partnera); warsztaty międzypokoleniowe, z seniorami; nowe formy przekazu – film; udział osób z niepełnosprawnościami, mimo że według założeń ta edycja nie była przeznaczona specjalnie dla nich.

HARMONOGRAM WIZYTY

24.11.2017 (PIĄTEK)

13.00–16.00 Powitanie, przybliżenie programu Lato w teatrze z perspektywy instytucji – koordynatora. Poruszone zagadnienia: wybór tematu, wybór prowadzących, rekrutacja uczestników, poszukiwanie partnerów i sponsorów, strategia promocyjna, przygotowanie budżetu (kwalifikowalność kosztów), zmienne i stałe punkty kieleckich edycji, pisanie wniosku (dobre praktyki) formalności (terminy, zgody, pisma). Zwiedzanie teatru z naciskiem na przestrzenie, w których odbywały się warsztaty.

16.00–17.30 Przerwa / obiadokolacja.

17.30–20.00 Pytania od uczestników, czas na rozmowę o konkretnych sytuacjach, warunkach, wątpliwościach, możliwościach w instytucjach / organizacjach. Podzielenie się doświadczeniem Teatru „Kubuś” i próba doboru rozwiązań do potrzeb gości.

W razie braku pytań, będziemy przygotowani, by na zasadzie World Cafe pracować w grupach nad rozwiązaniem narzuconych przez nas potencjalnych problemów, trudności, jakie mogą wystąpić podczas realizacji projektu.

*Bufet kawowy – do dyspozycji przez cały czas trwania wizyty studyjnej.

25.11.2017 (SOBOTA)

10.00–12.00 Warsztat „Niezwykłość zwykłych rzeczy”

Warsztat poprowadzi jeden z artystów prowadzących zajęcia. Podczas warsztatu prowadząca podzieli się swoimi doświadczeniami w pracy z dziećmi i młodzieżą w praktycznym działaniu. Poznamy różnorodne ćwiczenia pomagające zbudować i zintegrować zespół, sposoby na uruchomienie i przygotowanie ciała oraz otwarcie zmysłów na działania sceniczne. Spróbujemy zbudować proste etiudy w oparciu o codzienne gesty, działania z przedmiotem i rekwizytem. Spróbujemy pobawić się różnorodnymi konwencjami i technikami. Wyczarujemy magię teatru prostymi środkami i technikami.

12.00–12.30 Przerwa kawowa.

12.30–15.00 Przybliżenie programu z perspektywy:

- uczestnika–dziecka, (refleksje, wrażenia, co zapamiętali),
- partnera – Komenda Policji w Kielcach, Wydział Prewencji (edycje 2013–2017) (dlaczego przez wszystkie edycje chcieli się angażować, jaką rolę dla siebie widzą w projekcie, jaki jest wizerunek Lwt w Kielcach na zewnątrz, wśród instytucji),
- partnera – Muzeum Narodowe w Kielcach (edycja 2017) (o współpracy, o korzyściach osobistych oraz dla instytucji z udziału w Lwt+),
- opiekuna pedagogicznego (edycja 2016) (jaki wpływ na uczestników miały warsztaty, jakie są refleksje osoby, która na co dzień pracuje z dziećmi, ale w zupełnie innej formie).

15.00–16.00 Przerwa obiadowa.

16.00–18.00 Błędy i dobre praktyki: Jak ewoluowało Lwt w Teatrze „Kubus” przez pięć lat i czego się nauczyliśmy na własnych błędach, takich jak: zbyt ambitny spektakl pierwszej edycji (gotowy scenariusz od początku), za dużo pracy w pierwszej edycji a za mało zabaw, happeningi (pochłaniające czas, a nie mające nic wspólnego z finałem), zbyt rozproszenie w trzeciej edycji w instytucjach kultury, a za mało czasu na scenie, spektakle finałowe wyłącznie plenerowe, praca w sobotę, nieinformowanie uczestników o planie dnia, przyjmowanie uczestników na podstawie kolejności zgłoszeń. A także jakie dobre praktyki wypracowaliśmy w ciągu pięciu edycji: wybór uczestników na podstawie prac w dowolnych formach na temat związany z tematem Lwt, stała ekipa prowadzących, wspólny początek dnia i rozgrzewka, ewaluacja każdego dnia, sobotni czas z rodziną w plenerze, współpraca z instytucjami i firmami, wszystkie elementy dekoracji wykonane przez dzieci, wystawa (instalacja) towarzysząca, co roku inne formy sceniczne w finale, zaangażowanie w pracę rodzin uczestników (piknik, szycie kostiumów, pomoc techniczna).

fot. K.Poczęty i M.Wróbel

REALIZATOR WIZYTY

Gminny Ośrodek Kultury w Górznie

TERMIN I MIEJSCE REALIZACJI WIZYTY STUDYJNEJ

20–21 listopada, Gminny Ośrodek Kultury w Górznie, ul. Rynek 14A

W 2017 roku zaproponowaliśmy dzieciom i młodzieży przeniesienie się do świata antycznego. Inspiracją do działań stali się bohaterowie komedii Plauta oraz maska jako rekwizyt. Resztę tworzyliśmy w oparciu o rozmowy i działania z dziećmi i młodzieżą. Najpierw badaliśmy, co rozumiemy przez antyk, pytaliśmy o to mieszkańców, zrobiliśmy pokaz antycznej mody. Następnie badaliśmy emocje, które przedstawimy za pomocą maski, próbowaliśmy je wyrazić kreską i reliefem. Uczestnicy przynosili pieśni i opowieści, które stały się kanwą naszej sztuki, przygotowali także muzykę. Na koniec powstały duże elementy scenografii, jak *periaktoi*.

Zwykle pracujemy w grupie dzieci i młodzieży w różnym wieku (od 7 do 16 lat), więc tworzymy warsztaty pod kątem potrzeb uczestników. Są one włączające i aktywujące, co dla młodszych oznacza więcej zabawy, a dla starszych więcej pracy. W tym roku zorganizowaliśmy warsztaty aktorskie, muzyczne i scenograficzne. Do Lata w teatrze zapraszamy artystów spoza naszego środowiska, co pozwala wzbogacić nasz warsztat pracy. Dzięki tej współpracy możemy też na nowo spojrzeć na dzieci, dojrzeć nowe talenty i uzdolnienia, które ukazują się podczas działań artystycznych, a potem opowiedzieć o tym rodzicom czy nauczycielom.

HARMONOGRAM WIZYTY

20.11.2017 (PONIEDZIAŁEK)

12.00–13.30 Przyjazd.

Uczestnicy poznają się, mogą na tablicy–forum zawiesić pytania, z którymi przyjeżdżają. Debata wokół pytań odbędzie się następnego dnia. Przywitanie. Przedstawienie pomysłu na spotkanie.

13.30–14.15 Przerwa obiadowa.

14.30–16.00 Przedstawienie dobrych praktyk z Górzna, czyli jak pracować w małym środowisku, jak słuchać o marzeniach artystycznych dzieci, jakie są szanse i zagrożenia zapraszania artystów z zewnątrz, współpraca na etapie pisania, realizacji i ewaluacji projektu.

16.00–17.30 Budowanie spektaklu.

Często tłumaczymy artystom, jak ważny jest dla nas proces twórczy, jak dajemy czas dzieciom i młodzieży na oswojenie siebie, tematu, otoczenia. Zdarza się, że hamujemy artystów. Dochodzenie do spektaklu jest bardzo ciekawą drogą, opartą na trudnej dyskusji i kompromisach artystycznych.

17.30–19.00 Wymiana spostrzeżeń, dyskusja.

19.30 Kolacja i wieczór artystyczny. Spotkanie z artystami realizującymi spektakl w trakcie Lata w teatrze w Górznie.

21.11.2017 (WTOREK)

9.00–12.30 Współpraca.

W naszej okolicy są dwa miejsca, w których odbyło się Lato w teatrze – Żuromin i Jabłonowo Pomorskie. Opowiemy o wsparciu merytorycznym, technicznym i byciu widownią dla swoich projektów. Wymiana inspiracji. Trudne pytania w ekipie powiększonej o żuromińską i jabłonowską. Różne spojrzenia, różne miejsca, różny sposób pracy. My pracujemy we w miarę stałej grupie dzieci i zapraszamy artystów z zewnątrz, opierając się na marzeniach dzieci. Żuromin pracuje z różnymi grupami włączając do pracy artystycznej osoby niepełnosprawne. Jabłonowo ma dużą grupę muzyczną, która w ostatnim Lwt znakomicie odnalazła się w projekcie.

12.30–14.00 Debata wokół pytań z tablicy według zainteresowania uczestników.

14.00–14.45 Obiad i pożegnanie.

fot. A. Drelich-Magdziak

REALIZATOR WIZYTY

Gminne Centrum Kultury w Jabłonie zs. w Piotrkowie

TERMIN I MIEJSCE REALIZACJI WIZYTY STUDYJNEJ

21–23 listopada, Gminne Centrum Kultury w Jabłonie zs. w Piotrkowie, Piotrków Drugi 10

W 2017 roku realizowaliśmy projekt pod nazwą IMPROLATO: DIY. Dwie poprzednie edycje projektu IMPROLATO miały zbliżoną do siebie formułę – wybieraliśmy się do wsi w poszukiwaniu najstarszych mieszkańców, którzy dzielili się opowieściami. Na bazie tych opowieści powstawały improwizowane spektakle. W tym roku odwróciliśmy sytuację: dwa tygodnie zajęć spędziliśmy w domu kultury, natomiast z prezentacjami finałowymi odwiedziliśmy dwie wsie na terenie gminy. Młodzież samodzielnie poszukiwała tematu i formuły prezentacji. Uczestniczyła w warsztatach: improv, otwierania głosu, teatru fizycznego, performansu; pracowała z przestrzenią, poznając jej możliwości, a także sięgała do swoich doświadczeń, by w rezultacie sformułować temat prezentacji finałowej. Tak zinterpretowaliśmy ideę DIY: jako tworzenie teatru z nas. Codzienne wymyślane przez młodzież etudy jako zapis pracy warsztatowej, doświadczenia z zajęć i wspólnego bycia w grupie doprowadziły ją do samodzielnego przygotowania etudy teatralnej na zakończenie dwóch tygodni pracy. DIY zrealizowało się jeszcze głębiej – wszystkie decyzje, zasady, działania, propozycje, a także pomysły wyszły od młodzieży. To ona zdecydowała, o czym będzie ich pokaz finałowy, odważyła się osobiście zaprosić na niego mieszkańców, sprawdzić nową, „nieprzećwiczoną” przestrzeń na powietrzu w dwóch wsiach. Spotkanie z mieszkańcami realizowaliśmy najpierw w formie spacerów zapraszających – od domu do domu, następnie zaprezentowaliśmy etiudę finałową, która była swego rodzaju młodzieżowym manifestem. Działania skierowane do małych wsi, osobiste zapraszanie ludzi skierowały myślenie o efekcie na to, jakim językiem się porozumiewamy, do kogo, jak i co mówimy. Realizacją projektów w ramach programu Lwt nakreślamy miejsce uczestników w ich miejscowościach, dajemy im głos i przestrzeń, by ten głos wydobyli – zaufali, zbudowali grupę, dotarli do tego, co chcą o sobie powiedzieć. Ale także, by skomunikowali się z osobami wokół nich – znaleźli wspólny język w poszukiwaniu opowieści, w wywiadach czy w osobistym zapraszaniu nieznanym na nasze wydarzenie. Chcemy otworzyć ich na świat, stworzyć przestrzeń do swobodnego wyrażania myśli i zwrócić uwagę na miejsce, w którym żyją, i ludzi wokół. Z drugiej strony pokazujemy możliwości artystyczne, różnorodność teatru, metod, możliwości działań, aby mogli spróbować i sami wybrać to, co ich interesuje.

Podczas wizyty studyjnej będziemy omawiać poszczególne elementy składowe tworzenia działań teatralnych, realizując je w praktyce poprzez tworzenie etudy lub działania teatralnego. Każdy element działania składać się będzie z trzech części – pracy praktycznej (działanie teatralne), teorii (działania praktyczne w kontekście działania projektowego), pracy własnej (poszukiwanie w sobie potencjału i inspiracji). Praca praktyczna to praca teatralna bazująca na metodach teatru dramatycznego, na ruchu, słowie i dźwięku. Praca teoretyczna bazować będzie na współczesnych metodach warsztatowych. Uczestników zaprosimy do wspólnego działania teatralnego, które zrealizujemy naszymi metodami, starając się zwrócić uwagę na ważne dla nas wartości: demokrację, swobodę, nieskrępowaną twórczość, improwizację, poszukiwanie w sobie, komunikację z otoczeniem, budowanie wspólnoty.

HARMONOGRAM WIZYTY

21.11.2017 (WTOREK)

**Do 11.00 Przyjazd uczestników do Gminnego Centrum Kultury w Jabłonie
zs. w Piotrkowie (GCK).**

11.00–13.00 Powitanie i integracja.

13.00–15.00 Przerwa obiadowa.

15.00–18.00 Zajęcia (+ przerwa kawowa).

18.30 Transport do hotelu, zakwaterowanie.

20.00 Wspólna kolacja w restauracji hotelowej i dalsza integracja.

Przebieg zajęć: Poszukiwanie inspiracji oraz modelu działań – wybranie tematu, stworzenie scenariusza i sposób jego realizacji. Będzie to materiałem do refleksji nad realizatorami, językiem, przestaniem i odbiorcami naszych działań.

22.11.2017 (ŚRODA)

Od 8.00 Śniadanie.

9.45 Transport do GCK.

10.00–13.00 Zajęcia (+ przerwa kawowa).

13.00–15.00 Przerwa obiadowa.

15.00–18.00 Zajęcia (+ przerwa kawowa).

18.15 Finał działań.

19.00 Spektakl młodzieżowej grupy teatralnej MGAP „Tytuł roboczy: MY”.

20.00 Transport do hotelu, wspólna kolacja.

Przebieg zajęć: Drugi etap pracy: realne działanie teatralne w przestrzeni, które pomoże poznać i zrozumieć perspektywę uczestników naszego projektu, ich potrzeby, możliwości współpracy i komunikacji. Prezentacja zrealizowanej etudy i związana z nią refleksja nad ważnością procesu i efektu pro-jektów.

23.11.2017 (CZWARTEK)

Od 8.00 Śniadanie i wykwaterowanie.

9.00 Transport do GCK.

9.15–12.00 Zajęcia – podsumowanie działań.

12.00–13.00 Przerwa obiadowa.

13.00–14.00 Podsumowanie zjazdu.

Od 14.30 Wyjazd uczestników.

Przebieg zajęć: Dyskusja mająca na celu omówienie doświadczeń i próbę przełożenia scalonych, praktycznych działań teatralnych na perspektywę tworzenia konceptów projektów i dalszych działań edukacyjnych.

fot. M. Wiechnik

REALIZATOR WIZYTY

Teatr im. Wojciecha Bogusławskiego w Kaliszu

TERMIN I MIEJSCE REALIZACJI WIZYTY STUDYJNEJ

26–27 listopada, Teatr im. Wojciecha Bogusławskiego w Kaliszu

Uczestnikami projektu „Puls miasta” była młodzież w wieku od 13 do 18 lat. Bardzo istotny w naszych działaniach był kontekst miejski, dlatego duża część działań odbywała się w plenerze (odkrywanie miejsc nieznanych, wywiady z mieszkańcami, eksperymenty miejskie, protezy dźwiękowe, działania streetartowe), ale działaliśmy też w Teatrze oraz w Galerii Sztuki im. Jana Tarasina. Zależało nam na odkrywaniu tożsamości Kalisza poprzez dźwięk. Nasze działania zaczęliśmy od powołania grupy badawczej, która poprzez eksplorowanie miasta miała za zadanie poznawać, odkrywać i podsłuchiwać Kalisz. Każdy dzień rozpoczynaliśmy rozgrzewką, a kończyliśmy kilkunastominutowym podsumowaniem. W drugim etapie stworzyliśmy laboratorium dźwięków – młodzież eksperymentowała z dźwiękiem aktorsko i plastycznie. Zwieńczeniem pracy warsztatowej było zbudowanie przez młodzież Miejskiej Katarynki. Instalacja została ustawiona na placu przed Teatrem Bogusławskiego. Orowadzanie po Katarynce miało charakter performatywny, a jej kuratorami byli uczestnicy „Pulsu Miasta”. Pokaz podzielono na trzy części. Pierwszą było słuchowisko emitowane w ciemności, złożone z miejskich dźwięków z narracją uczestników projektu. Druga część pokazu była performatywną prezentacją zbudowanej przez młodzież Katarynki. Instalacja miała charakter interaktywny, publiczność mogła eksperymentować z wydobywającymi się z niej dźwiękami. Młodzież zadawała mieszkańcom pytania o miasto, w którym żyją, o świadomość odpowiedzialności za wspólną przestrzeń. W ostatniej części widowiska zostali zaproszeni do wnętrza Teatru Bogusławskiego. Młodzież pokazywała tam wykonane przez siebie obiekty – odlewy dźwiękowe, które powstały w Galerii Tarasina. Projekt „Puls Miasta” uwrażliwił młodzież na otaczającą ją przestrzeń. Kreatywne działania uczyły współpracy i komunikacji. Ponadto teatr stał się miejscem spotkania i dialogu. Zależało nam na tym, aby pokazać młodzieży, że teatr może być miejscem wspólnoty – otwartym na wspólne działanie.

HARMONOGRAM WIZYTY

26.11.2017 (NIEDZIELA)

10.00 Śniadanie według pomysłu gospodarzy wizyty.

Pomysł na dania podane podczas śniadania będzie należał do gospodarzy, jednak przygotowaniem zajmą się wszyscy. Wspólnie gotowanie będzie miało

charakter integracyjny. Przecież nic nie zbliża tak, jak wspólnie przyrządzony posiłek zjedzony przy jednym stole. Podczas tegorocznej edycji Lata w teatrze takie śniadanie zjedliśmy wraz z uczestnikami przy stołach, które później stały się istotnym elementem konstrukcyjnym Miejskiej Katarynki. To będzie też doskonały wstęp do wizyty studyjnej. Śniadaniu towarzyszyć będzie muzyka poważna.

11.00 Rozgrzewka. Prowadzenie: Wojciech Masacz – aktor.

Zaprosimy gości na tradycyjną rozgrzewkę ruchową, podczas której uaktywnimy również aparat mowy. Z doświadczenia wiemy, jak ważne były te rozgrzewki podczas codziennych spotkań z młodzieżą.

11.30 Spotkanie w Malarni.

W Malarni kaliskiego teatru, miejscu naszych warsztatowych spotkań, opowiemy o założeniach warsztatów „Puls miasta”, naszych inspiracjach, celach, jakie sobie założyliśmy, i idei, jaka towarzyszyła nam przez dwa tygodnie pracy. Podczas prezentacji dokumentacji fotograficznej i filmowej opowiemy o procesie, któremu bacznie się przyglądaliśmy. Opowiemy o sukcesach, ale też o porażkach oraz o podziale obowiązków wśród kadry i wolontariuszy.

13.30 Spacer pierwszy.

Podczas wizyty planujemy zaprosić gości na spacer z zamkniętymi oczami. To ćwiczenie, które realizowaliśmy razem z Pawłem Kowzanem, a które stało się jednym z najważniejszych doświadczeń „Pulsu miasta” i ważnym punktem Miejskiej Katarynki. Spacerowi będą towarzyszyły wcześniej nagrane dźwięki miasta.

14.30 Obiad w Bufecie Teatralnym.

15.00 Spacer drugi – z mapą, rekorderem i aparatem INSTAX.

Zaprosimy gości na spacer ulicami Kalisza w poszukiwaniu miejsc, które zniknęły z mapy, takich jak: pierwsze kino dźwiękowe, bożnica, browar, drukarnia akcydensowa oraz znane przed wojną restauracje i dancingi. Będzie czas na rozmowę na temat historii miasta i ludzi. Spróbujemy również – wzorem naszej młodzieży – nagrać dźwięki tych miejsc, sfotografować to, co charakterystyczne, i umieścić na mapie graficznej. Będzie również możliwość posłuchania miasta i jego mieszkańców, co także możemy udokumentować, używając rekorderów.

18.00 Wizyta w teatrze.

Zaprosimy gości na jeden z naszych spektakli. Chcemy, żeby w pełni poczuli magię i klimat miejsca.

20.30 Kolacja.

Będzie to czas integracji, rozmów i wymiany doświadczeń po pierwszym dniu wizyty.

27 LISTOPADA (PONIEDZIAŁEK)

10.00 Śniadanie według pomysłu gości.

Kolejne śniadanie, tym razem z inicjatywy gości, przygotowane wspólnie z gospodarzami. Czas na rozmowy i dzielenie się spostrzeżeniami.

11.00 Rozgrzewka.

11.30 Warsztaty w teatralnej Malarni.

W tym bloku warsztatowym podzielimy się doświadczeniami w planowaniu projektu, przygotowywaniu wniosku i jego realizacji od strony formalnej. Wiemy, że ta wiedza może być bardzo ważna dla naszych Gości – tak jak była dla nas, kiedy pierwszy raz aplikowaliśmy do programu.

13.00 Obiad w Bufecie Teatralnym

14.00 Eksperymenty w Tarasinie

Ostatnim punktem programu będzie wizyta w siedzibie partnera tegorocznego projektu – Galerii Sztuki Współczesnej im. Jana Tarasina. Porozmawiamy tam o roli partnerstwa, ale także zajmiemy się eksperymentami wizualnymi nawiązującymi do „Pulsu miasta”.

16.00 Zakończenie wizyty

fot. Jeszcze Nie Wiem

REALIZATOR WIZYTY

Grupa Inicjatywna Baranówko

TERMIN I MIEJSCE REALIZACJI WIZYTY STUDYJNEJ

24–26 listopada, Grupa Inicjatywna Baranówko, Mosina

Założeniem projektu „Mosińska Rzeczpospolita Dziecięca” było połączenie rzeczywistości historycznej (Mosina jako stolica Polski) ze współczesnością miasta w oparciu o wybrane fragmenty dwóch utworów dla dzieci: *Króla Maciusia Pierwszego* Janusza Korczaka i *Duni* Rose Lagercrantz. Dzieci uczyły się aktywnie współtworzyć dorosłość (Maciuś szybko zostaje królem, musi sobie poradzić, ma wiele problemów i pytań). Dzięki Duni odkryły nowe przestrzenie (Dunia idzie do szkoły, poznaje ludzi i otoczenie, samo znaczenie słowa Dunia to „świat”). Z procesem twórczym, zabawą teatralną wyszły także do mieszkańców Mosiny. Pytanie „Co byś zrobił gdybyś był czarodziejem?” zadały najpierw sobie (dzięki czemu powstało nagranie wykorzystane podczas pokazu finałowego), a dla porównania i zwrócenia uwagi na to, co robią, również mieszkańcom (ich odpowiedzi bardzo zaskoczyły dzieci). Najważniejszy dla projektu i jego przebiegu był jednak wspomniany wyżej proces twórczy, który realizowały dzieci pod kierownictwem zespołu prowadzącego. Powstanie końcowego wydarzenia nie było przypadkowe. Wszystkie ćwiczenia, które odbyły się podczas warsztatów, znalazły się w spektaklu. Dzieci czuły współodpowiedzialność za końcowy pokaz. Bycie twórcą wpłynęło na ich zaangażowanie, co zostało zauważone przez gości. Rodzice nie zdawali sobie sprawy z potencjału twórczego swoich dzieci. Pokaz finałowy przyniósł wiele pozytywnych wrażeń. Każdy z uczestników, niezależnie od umiejętności, odniósł zwycięstwo. Powstały etiuda i baza pod wspólnie zbudowany scenariusz, który był interpretacją rzeczywistości zaobserwowanej przez dzieci. Pokaz finałowy dzieci wzbogaciły scenografią, piosenką i filmami wykonanymi metodą poklatkową.

HARMONOGRAM WIZYTY

24.11.2017 (PIĄTEK)

ABC projektu/ MOK, Mosina. Prowadzenie: Ewa Brzychcy, Magdalena Albrecht-Walczak, Dorota Lisiak, Grażyna Wydrowska, Krystyna Jasiczak

17.00 Powitanie gości, przedstawienie uczestników wizyty.

17.15–17.30 Krótki warsztat integracyjny.

17.30–17.45 Przerwa kawowa.

17.45–19.00 Wprowadzenie do projektu oraz analiza początkowa potrzeb osób uczestniczących w wizycie studyjnej.

Projekt Lato w teatrze, kosztorys finansowy, podstawy rozliczeń finansowych i tak dalej. / Dokumenty, umowy, terminy. / Jak pozyskujemy partnerów. / Czym w projekcie jest ewaluacja.

19.00 Kolacja i rozmowy.

25.11.2017 (SOBOTA)

Proces twórczy / Rynek, Mosina, Pracownia Baviaka /

Ewa Brzychcy, Magdalena Albrecht-Walczak, Dorota Lisiak, Grażyna Wydrowska, Krystyna Jasiczak

9.30–10.30 Ankieta na rynku w Mosinie.

„Postaw się w roli dziecka”. Uczestnicy będą mieli za zadanie przeprowadzić wśród mieszkańców ankietę, tak jak to robiły dzieci podczas projektu.

10.45–13.00 Pracownia Baviaka – Poznajemy Emocje.

Będzie to kolejny element zaznajomienia gości z doświadczeniami dzieci, tak aby zrozumieli czym projekt był dla nich. Podczas zajęć będziemy szukać emocji, zastanawiać się, czym one są, zaprezentujemy doświadczenia dzieci. Odbędą się także warsztaty z tworzenia filmów metodą poklatkową i ceramiki, w ich trakcie powstaną trwałe efekty spotkania – film i rzeźby.

13.00–14.30 Przerwa obiadowa.

15.00–18.00 Czym jest proces i jakie jest jego znaczenie w projekcie.

Warsztat według autorskiej metody Grażyny Wydrowskiej.

18.00–20.00 Wspólnie przygotowana kolacja i podsumowanie.

20.00 Rozmowy.

26.11.2017 (NIEDZIELA)

Śniadanie i powrót.

fot. Anna Kołeczek-Berczyńska